

آتىجى ايل

12 Января 1911 г.

۱۲ ستمبر ۱۹۱۱

ملا ناصر الدين

№2.

Цѣна 12 к.

МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ

قىمتى ۱۲ تاك

۲

Литог. С. БЫХОВА

- پاھما!... اىسىدی بە قدر، تۈرۈم ھېچ، يەھ پىس تىككاهە ئېلىشىپىدر.

تازه ایل ایچون آبونه قیمتی:

اداره و قالتو:

تفلیس، داویدوف کوچی نمره ۲۴۰.

تیفليس. داودووسکایا №24.
Редакция журнала „МОЛЛА-НАСРЕДДИНЪ“

تلغرام ایجون آدریس: تفلیس، ملا نصر الدین.

Тифлисъ. „Молланасреддинъ“
اعلان قیمتی: شیخ صاحبهد پیغامت ایله بر سطری
۱۰ قیک، دال صحیفه ۷ قیک. آدریس ده گذشک
حتی ۳ دانه یدی قیک لک مارقدار.

فافا زاده و رو سیده: ۱۲ آیلنی - ۵ میان

" " " ۶ آیلنی - ۳ میان

۳ آیلنی - ۱ میان ۶۰ قیک

اجنبی مملکتکارده: ۱۲ آیلنی - ۶ میان

" " ۶ آیلنی - ۴ میان

تک نسخی اداره مزدده ۱۰ قیک، او رگه

شهر لرد ۱۲ قیک.

منلا در دانه لری «گونش» لاث ساپه بیله
دو زوبلر: شیخ الاسلام ز افاقت هشتاد یاشنده وفات
ایند فاتالیقوس دیبور:
«آیا سبب نه اولدی که سن بو تیز لکه
سووگلی جماعتگنگ آیری بلدا؟»
سورا شیخ جنابری ارمی ارلا کاپالارینی
و مکتبلرینی تعریق بیوب فاتالیقوس ایرمی ارلا
ترقی سینک ایستگه اولاد لاش بروانه هی او خشادر.
بودر شیخ جنابرینک گونش غازی نه سنه
یاز دینی.

خدایا، بو ایتلرک هامی سندندر: نه
اولاد ردی که هیچ فاتالیقوس اولیه بیدی و پیشمار
زاده جنابرینی درده و غم سالیابیدی.
یاخشی اولدی اولدی، نه ایلمک، اجل در،
هامی اولدی جنابری، خدایا، نه اولاد ردی شیخ جنابری
بیله بیمهوده، بی میتا و بی موقع سوزلر ایله
ملتفاژ خیر الداغه دلات این سوزلری غاز
پیتلره گوندرمه ایدی،
چو خ عجب، هله برس ساعتله دیمه ک ک

نک اولاد ردی!

«گونش» غازی نه سی نیز بزنجه نومره

ستنه «ایرمی فاتالیقوسی» سر لوحیسی آلتند

آخوند پیشمار زاده نک امسا ایله اضالش

بر نیجه سطري او خودق، بوراده شیخ جنابری

بوزنی اولن فاتالیقوس تو توب اونک او لگنه

جوخ تأسف ایده ایده بر نیجه سوز دیبور.

بو سوز لر حتی رس غازی نه سده ترجمه او لونشیدی.

بیز بیلدریک! بو نهدر؟ اگر بیلن واره

بیزی باشه سالون.

اولا، مکر شیخ الاسلام دخی او زگ دردی،

او زگه بر فکری بود خدر که فاتالیقوس اونک

یادینه دوشور.

ایکمی، بله، نه عیی وار، دوشور دو

شون، اما لازم دگل می که آدم بر سوزی

دانشانده بیله و گوره که نه داشتیر؟

او سوزلر که گونش ه چاپ اولو نوب،

او سوزلری هر یار عقلالی ارمی او خوسه، سوز

اصحنجی غریبه بر آدم حاب ایمجلک.

- صحبت -

مشهدی علی اصغر — دیبرلر: گرماییا ایله فرانس ایران
ایشانندہ اوپوشولار — دوغرومی؟
مشهدی قربانی — بلی.
— آخر نیجہ اولار که، اولار سکھنے دشمندرلر?
— نه اولسون، عنانی ایله ایران دگل نر که؟
— چو خدا اولمانسونلار، اوز باشلارینه دوست اولا یبلمزلدی.
— بوندان نه چخار?
— بوندان او چخار که گرماییا روسيہ ایله دوست اولاندہ
روسيہنک دوستی اولان فرانس ایله گرک دوست اولسون.
— والله، ياخشی یادیم سالدلا! نیجہ و قندر سکھنے یولداشم
مشهدی حسن دوستی صوفیا خانم ایله تاش اولماق یورگمند
کیمیردی، لآن، بر زاد بعنه تاپیبردیم. اوخ... ایمی گیدوب
دیبرلر که: من مشهدی حسن دوستیم، اوده سنک دوستگر؛
ایله ایسه، منه سنک دوستگام.

وعظ

آغا میرزا علی واعظ، «بچجواندہ» علیخان مسجدنندہ بسر بیله
وعظ ایندی:
«امام حسین علیہ السلام اوز ساربانی ایله کریلاه گیدرکن
ساربان گورور که امامت تومناتک باغی جوخ قیمتلی شیدر، سورا
نکر ایندیر که امامت تومناتک باغی نه طور الله گنوروم. وقنا
که دعوا دوشور، کریلاه امامی اولدورورلر، ساربان بر خلوت
یرده گیزلرلر، ایله که جماعت چکلوب گیدر و گیجه اولور، ساربان
گلوب اسیتور امامت باغی آجسون، انگی فاروزباندا بونون کریلا
ایشیقلالور. سورا امام علیہ السلام الی قویور باغلک اوسته و قویمبار
آجسون، ساربان امامت بزر التی کبر، سورا او بزر التی.
لاسکن، هر نه ایلپور باغی آجا یبلمر.

ایک او شاق

محمد — آ یولداش، هله مکتبه تیزدرا. گل بر آز گزمه،
هارون — ياخشی، سنک گلبه گدہ شیرنی نه وار، چخار بیله.
— سنده چخار برابر بیله.
(هر) ایکبی ده حالوالارینی چخاروب برابر یمک باشلارلار.
هارون اوزینک کی پیندن سورا، محدلاً گنکی فاپار فاجار.)
محمد — سنی ایت اوغلی ایت، سنک آناسکی... سنک باجگی...
هارون — ایت اوغلی ده سن سن، کوبک اوغلی ده. هله، دایان:
او گون که اوغورلوق ایندلا گیدوب دیہجم.
محمد — نه، گیت، سن ده برابر ایندلا!
هارون — وا، دیوس اوغلی، من هاجان سنله برابر ایندیم!
اوغری سن سن، ایندی ووروب باشکی ازهرم;
(هارون محمدہ هجوم ایدوب، باشلپورلار بربرینک اوز گوزینی
چیر ماحلاماغه، اوستلنی یرناغه. بو هنکامدہ بر مسلمان غازیتھیجی

پس غازیت صاحبی تک انصافه نه گلشن ایدی سکھنے او سوزلری
چاب ایدوب بیزی او تاندیر بردی!
بلی، هله توفاخ که غازیت مدیری شیخه حرمت ایلپور اونک
مقاله سنتہ سالمادی و غازیت سنتہ یازدی، یاخشی، نه اولادی
که ملا نصرالدین بر آز صبر ایله ایدی و بو ایشی نیز گوتوروب
زور ناله یاز میابدی.
نه اولادی؟ مگر یاز ماسایدی، دنیا داغلاردی؟!

«دلی»

چو خ چتین

هر چند روس غازیتلری با کوده تازه چخان «نجات» غازیتھی
پیسلیورلر، و دیبورلر سکھنے: «ایکی اوزلی و قورخاقدیر». اما بو
نار اشیاقلارڭ جمعیسی تاھق و یرسزد.
مثلا، ییلمیر گیم گوتوروب «قلیسکی لیستوق» غازیتھی
یازوب که: «نجات» غازیتھی اولجی نمرسندہ، باش مقاله دوست
یازیز سکھنے: «بیز ھیشی مسلمان عورتلرینک اسیرلکىن قورتا رما
قلارینک طرفداری اولجاپق، و حق سوز داشتعاندہ بر سکدن
احبیاط ایله ھیجیک».

اما همان باش مقاله نک ترکجه سندہ عورت مئلہنے گلوب چاتاندہ
مقاله صاحبی اسارتندن بر سوز دانیشیمیر، آنچاق بونی دیبور کە:
«طلباللهم فریضة کل مسلم و مسلمۃ. به به، جوخ ساق اول،
نه ياخشی که دیدلە، اگر دیمېنیدك، اوغلان اوشاقلار مز اوكخیوب
عالم او لاچاق ایدیلر، فزلارمز علمسز «والاچاق ایدی، یاپون دعاویسى
جوخ بر سکنلى ایش، او وعدهن ایندی یه کمی ایراندە و قاقزادە
یدی بوز اون غازیتھی چخوب، و هر غازیتھدە گون اولمیوب کە
ایشكی اینشىگ آریاسىنى بولمگى باچارمیان ملا نما یازیچى لارمۇز
تشخضن یاز ماسونلار: طلبالعلم... و به به، داها اوزگە سوز یو خدر.
یازیق یوروپاللار، سیزگەدە بیله یازیچى لارئز و بیله حکم قطعی گز
اویسیدی، سیزدە فزارئزى درسے قویار دەگز.

بىز ھیشی انصافان داشتھیق و ایندی دە دیبورلک کە بورادە
«نجات» ئاگاهى یو خدر، او سیبی کە مسلمان عورتلرینک آزاد اولماق
مئلہنی ایله چتین مئلەندر سکھنے، بو بارەدە مسلمان جماعتە او
سوزی دیمک اولماز کە روس جماعتە دیمک اولار. اگر «نجات»
غازیتھی بى خصوصىه روسجه یاز دینى مسلمان جماعة دیا زىسىدى، دخى
گرک باشکودە او تور سایدی دە گرک ملا لارینان دوستلەنی
سکبىدی. خلاصە، بو بارەدە دوز سوز داشتھاق اولماز: گرک
رسالارە بر جور دیهیمن، مسلمانلارە بر نوع دیبیس: اگر سن
مسلمانچە یازسان سکھنے مسلمان عورتە آزادلۇ لازم دگل، گرک بو
سوزلری رسالاردان گیزلىمسن، جونلە سنى اوز مجلسلەنە قویمازار
و سنه ال ویرمۇز. آزادلۇ طرفداری اولانداده گرک بونی مسلمان
نالار دان گیزلىمسن.

او در کە مئلہن چتین مئلەندر، و بو بولە «نجات» غازیتھی
بىز مقصر حساب ایدی یالمنیک، چونکە کىشى احتیاطنان دولانق
ایستیور، و جوخ ياخشى دە ایلپور، زمانە خراب اولوپىر، هە کىن
گرک سعی ایله کە بر طور نان باشنى ساخلىبا.
«ھە دم خیال»

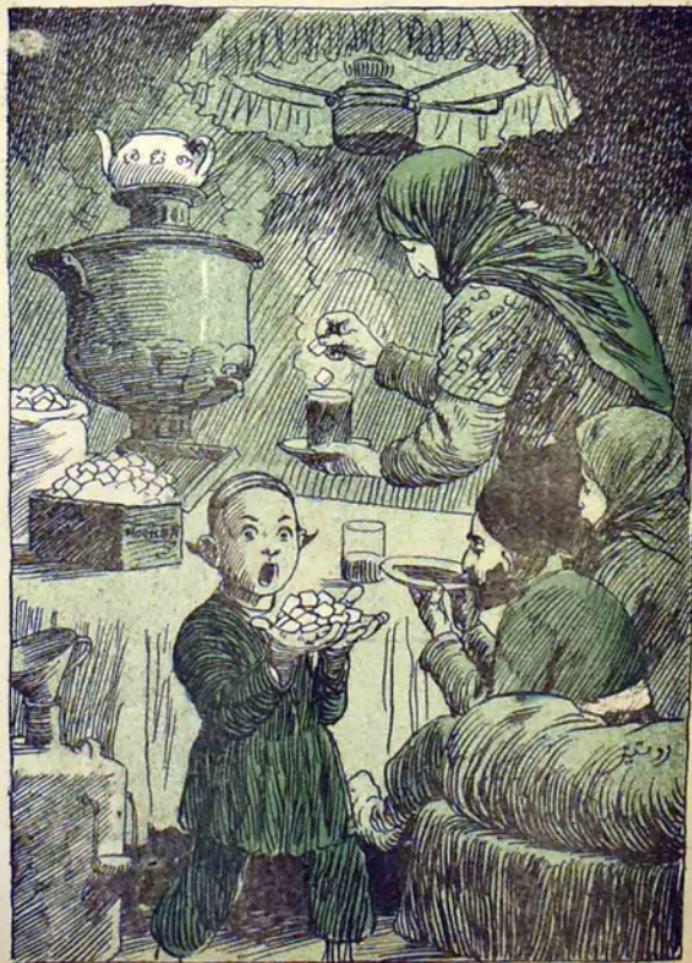

(رسانی)

مجله

ـ مجیدلرگ امری ایله ایزادده روس سالارینه باقیست.

زندگی

ملا نصرالدین:
مسلمان متعجب که زور ناللاری، مذهبند، علم حالدن بر زاد
بازمیلار، دین آغاراً بو تازه شعر لری گورنده او تائیجاً قالارمی?
صدا (نمره - ۲۶۰):

اسکوب و درمهه «تمیره» ایدیلمجک دمیر یولدن اوتری.
با گذارله باشانشدر.
«ایجاده» ایدیلمجک دمیر یول خطی رویه و «ایتابلا ایله ایجاد
ایدیلمش» دونای - نیش خظرلره جدی معاملاته بولنچقدر.
ملا نصرالدین:
با گوشه ایجاد ایدین بو تازه عنمانی دلتندن اوتری احمد
کمال بکی تبریک ایدمیریک.

نووویه و ریمهه:

عنمانی ده خستیان عکلری شکایت ایدیرلر که مسلمان رئسلری.
اولادی زور ایله اسلامیته دوندرمگه جایشیرلر.
ملا نصرالدین:
هر کس بورگندن کیجتی ایدورار.

اعلان

قلیس ده اولان خوب صورت اوشاقلاره معلوم ایدیریک که
تزمیلرده بیخاری باشند اولار ایجون راحت یرلر حاضردر. التفات
ایدوب مجلسی زیتلندرسلر، کمال منونیت ایله قبول ایدمیریک.
اگر هر گیجه گلکلر، بیویک مرحمت اینش اولورلر.
تزمیلرده اولان قرمزی ساقاللار.

- سمعکال -

الله حاطرنه جواب ویرگز:

بر مسلمان، مثلاً، مشهد مقنس زیارتنه گیندنه آدی ده گیشیلر.
حسن ایش، اولور مشهدی حسن، جبار ایش اولور مشهدی جبار.
اما بی بی هیبت زیارتنه گیندنه آدی هیچ ده گیشیلر؟ مثلاً

بلکه صباح مکتبی با غلادیلار، بوندان سورا
الله گرک ملت و اسلام سوزی اور تالله
چخاسون!

— خوب، بوده دورسون. اوچومجي:
بر گونی تولتی گبردی بر باغه

با خدی اور اراده سوله هم صاغه
گوردی او با غذا او زوم سارالوب
فونسولك ییغلازی عجب فارالوب

— باخ، بودر ها، بیله یله اشعاردن
او خو، خلق ده لذت آپارسون. و برده جالش
قیامت، انسایت، مروت، حیبت، اتحاد، ناموس،
غیرت، مدبنت سوزلری اور تالله گلمه سون!

— باش اوسته خان.
امتحان عمومی باش گلدلی.
«جیران علی»

او خوانسی شبلری او شا گوسترسونلر. مسیر
باشلور بر بر او خوماقه: اولمچی «وطن»!
زو والی نک اشاردن. قولول ایلان جالش
تل سیچریبور:

— آماندی، نه فکردم سن?
بز خان?

— رحمتله گ او غلی، روسک قوشونی
اره دیلده گلکشوب، سن «وطن» لفظی دیله
گلوریرسن، بلکه، صباح گلوب با غلادیلار.

— عیبی بودخر، بو دورسون، ایکمچی:

«آئیل ای ملت اسلام...»

— آی خانه خراب دایان!

— نه اولدی، خان?

— خانه خراب! روس تبریزده گلکه
گلکه، سن ملت و اسلام سوزی دانشورسان?

فیلیکه تون

مارال لاریم

— ۵ —

(کچن نمره منک آخری)

ایکی آیدان سورا ایکی معلم وارد
اولور. ایرانیان رده بس غریبه طایفه دارند، هر
یزده اولسالار، حداً گرک آقناقلالاری ایله
فونسولالاری یانلارند اولسون. مکتب معلم لری
ایران تیعلری اولاقاره گوره دجال قونسول
منشنه گلوب گنکه مالک اولور، مای آینده
قونسول آغا ایشیلر که مکتبده امتحان عمومی
دوزنندگ ایستیورلر؛ او ساعت تشریف گلوری
مسکتبه و بیویورور که امتحان عمومیده

اور ادن گیجیر، بونلاری آیری، هارونهه بر سبله دورو رکه:
بو مردار و ادبز سوگولاری هاردان اور گنوبیگ؟
هارون — (قاچا قاجا) سیز مسلمان غازنی چیلرندن.

حکم معجزه‌لری

پاکو — تاسوعاً گونی بلبله گننده شاخی دستمه
ماهن اولان قاراداویلار ایله زنجیر و وراسلار آراسنده توقوشما
و اق اولور، زنجیر و وراسلار الرنمه کی زنجیرلر ایله قاراداویلار
باش قولاقلاری ازیزلر، قاراداویلار اوزلرینی محافظه اینک ایجون
قیچیلرین چکوب بیخاری قاوزیبورلر که بولاره ایندیرسونلر، هیچ
بریستن قولی آشاغه اینسر، فرج نفر قاراداویلک فولالاری ناودان
بوزی کبی دونوب قالیر.

قلبس — عاشوراً گونی قاسم او طاغنه اوتوران بر بالاجه
فرزنه سویوقدان بورنک فیرتیلئی توکولیدیگی گوروب گولن بر ارمی
آروادینک آغزی اگلوب داله دونوب.

مطبوعات

یکی قیوشتات (نمره ۱۱):

بر ملکت نمایی دالما فکر و اخلاقجه خموصیله قادینلارینک
افکار و اخلاقنه اجرا ایدین اصلاحات ایله متابعاً بورومشد.
ایشنه بو نظریلر عالم اسلامه، باخصوص تورکاده «هیچ بر
زمان» نظر دقندن اوزاق تنویلشدر.
ملا نصرالدین:

پالاجنی نک باشنه دابانی چانداح خالانک قابازی.

آری (نمره - ۳):

یوخدان ایجاد ایندی مخلوقی خداوند و دود
گندی امکان عدمدن ایلدی نابودی بود
حالف امریله ملکلر آدمه قبلي سجود
یعنی اشرفدر هامو مخلوقلردن بو وجود

یىگە مشۋىلدر، پاپوڭ ئىشىنىڭ كۈندۈزلىرى دىوار دىئىنە يېغىلوب بىرلىرىنە شەلاقى آتىلار.

یقانرینودار — بورانک شیعه‌لری احسانلارده قناداب عونتمد
عراق ایدجکردن. عراقت قیمتی پوخاری قالخشدیر.. روس باسیا
فانلری بولاره بروتست ایتملر.

— لگانک —

موسیقی نعمه‌سیناک چولده ایشیجک سنسی
مالامن ایوده او تورقده قولاغین تیخیور
بیلیدیم بس نه عجب مسجدده
که چخور مریه خوان شورله شهناز او خویور
« جو دلالانه رک »

پوچتہ قو طوسی

ایراندان «کریلای ساقفال» امثالی یازانه: او خوچیلار مزك او طور او زون مرئیلری او خوماقدا قاتلری یو خندر. مختصر احوالات یاساگز کلکے جاب ایدک.

و لادیفاقتازد «بیلدیرکی یولچی» امضا سیله یازانه: افندم! پروری
مرئیه خوانگری چوخ تعریف نیلورگر، باشکو مجدلرنده اولان
بوونی یوغون مرئیه خوانلاردان گوکروکو کور خبرگز یو خدر. آیری
احوالات یازانه.

موقعی مدیر: محمد علی صدقی.

«ایراندۀ غارت» عنوانی فاجهه اوج بردده، اثر: ر. محمد زاده، جایدان چخوب موقع فروش قویولسی. تک تک خواهش ایدلر ۲۳ قیلول مارقه گوندلسرلر همان کتابی آلا بیلار. آدرس: قلبیں، کتابفروش محمد زاده.

КРЕМЪ НЕЛЛИ

«محمد صادق بیانی هیئت زیارتیه نیچه دفعه گرای گینش اولاً، اما همچنان کس اوکا دیدیر «بیانی هیئت محمد صادق؟»
الله خاطر شود و حسابت

امضا: «بی بی هیئت زیارتنه تهیه تدارکنی گورن»

ھت حوانھر لانڈ

بو آخر زمانلارده بعض دينزلىرڭ تحرىكىله او خومش جواناندارمۇ دىستەلردن و تۈزۈلەرنىن قاچىرلار، بۇ سىبىه گورۇ، بۇ ايدى عاشورا گۇنى قاسىم او طاغىنى يازىمەگە آدام يوخىدى، سورا اسقندىيار، عدیل و حىبيب نام قاراباغلىكىنىزىلىرىڭ (ملا پىناھك نومەلى) قانالارى جوشە گلوب بۇ حالە تحمل ايتىدىل، شاپقىلارین گوتوروب باشلارىنە پاپاق قويدىلر و گلوب قاسىم او طاغىنە زىنت ويردىلر. اوزىزلىرى دىستەنك قىاغانە دوشوب نوجە دىيوردىلر. بۇ جور مۇنالاڭكار جوانانلارڭ مەلتىزك آرا سىنە چوخ اولمالىارنى يورىكىن آرزو ايدىرىلەك.

تيلغراف خبرلري

دریند — بوراده قز مکنی آچيلدی. ملا قوامک، ملا بابانک و سید محمد آغای عشق آبادی نک آلا گوزلری آیدین.

هشترخان — قوبالی حاجی ملا بابا هشترخانی ملا طپنگ
بو یاخونلارده «شورای اسلامدە» اولان اقداماتى گوروب آرتق خوشه
گلدىگىنەن، شورای اسلامدە شواوق ايلىنلىرى راحت ايتىكىن اوئرى
دونىن هشترخانە بىر واغون چوماق گونىدردى.

جلقا — ماران شمنه محمد علی شاهک یوگنیدن چخش
ملا شکرلا فلتسمی زاندارمسقی اوپراولینه مدن گنه اوغورلانشدر. وينا
بولیسینک رائینجه همان فلقه‌نی ایران پارلمانک بیموئی سید نصرالله
اووز جن‌لری واستحسلله آپارمشدر که ناصرالملک طهرانه گلن کیمی
آیاقارنی فلقه‌یه سالوب، چوبوق زوری‌نده اوله محمدعلی شاهک
ایرانه گلمسه قول حکمید بوز.

ولادیفاقاز — پلوو یارمارقارلاری آچبىلدى، گىچىن گون حاجى اوسبولك نەھس رىاستىدە بىر مجلس انتقاد اولۇندى. مجلسىدە نېچە مەم مىللەر موقۇم مۇنىڭ كەرىدە قۇيولۇشتىدى. او جىملەن قىدىمىي قوللۇقا قايناتقى و مسلمانلارلا جىمعە گۈنلەرى داكالارلى باغلىغۇپ بازار گۇنى آچماقى، بىرde «ئورۇز» مدرسىسىنىڭ مالىي سەندىن مسلمانلاره مخصوص بىر «استقرارش بانىگى» تشکىل ايتىگى، تۈرك دىلننە بىر غازىت و بىر ادبى زۇرناڭ موقۇم انتشارە قوبىاتى قطۇم ايتىدىلر.

تۈرىز — شىيخ سليم ايلە مېرىزا حىبىن انكليس حكومىتىن ایران دولتە ويردىگى نۇوطىدە گورە آرقى ئىللىرى اولىشلار، احسانلارە بىلەو، يىكەنە گىتىمىڭ، استىدلار.

یولارلا امینتزلگندن و شهرلچورك سیز لگنه گوره جو خلی
مجلسلر قورو ولدى. آخرده نتیجه بىله او لدی كە: حضرت ایالت
پناھىنىڭ صىغەسىن بىر مۇدەت قدر على دواجى اىسە رەجمى سرافە
او خىسىز ئىلا . بىللەد او لدى. الله بىلارك الله بىلسون.

آغداش — تازه در ایش بودن: جماعت احسانلارده پلوو

مفتیش پلاتونیکیف او فاده تا تار مکتبار نه تفتیش و امتحانی

پلاتونیکیف - ملا بالا به مر شی سورو شکر گردان یبلدی؟

سخن